

HET ANTWOORD OP AL UW ENERGIEVRAGEN IN BRUSSEL

energids.be

STOP
DIT IS GEEN
RECLAME!

Energiezuinig
en lekker koken

Telewerk: tips
voor een lagere
energiefactuur

DOSSIER

De Brusselse straatverlichting door de jaren heen

5

De elektrische auto: juist of fout

Slimme projecten om energie te besparen

6

De Brusselse straatverlichting door de jaren heen

8

14

Telewerk: tips voor een lagere energiefactuur

Betere luchtkwaliteit in Brussel?

De coronapandemie die ons al ruim een jaar teistert, is niet alleen een economische, maar vooral ook een menselijke ramp. Het is vaak pas in extreme omstandigheden dat men de kans krijgt om ervaringen op te doen die we in normale tijden nooit uit eigen beweging zouden opzoeken. Dat was nu niet anders. Denk maar het in vraag stellen van ons consumptiegedrag en onze **mobiliteit**, het grootschalig telewerk, de afgenomen dagelijkse drukte op de weg of de sterke daling van het vliegverkeer.

In Brussel was een kwart van de nieuwe ingeschreven voertuigen in 2020 **elektrisch** of **hybride**. Samen met de uitbreiding van de **lage-emissiezone** en de **vermindering van het pendelverkeer** zorgde dit voor **minder** fijnstof, CO₂ en toxische gassen **in de lucht**. Een voordeel dat uiteraard niet opweegt tegen de gevolgen van de crisis. Maar het laat wel zien dat dingen kunnen veranderen, wanneer we dat echt willen.

Het magazine **Energids** en de website zijn er om u **bij die verandering** te helpen. Vanuit een vrije en doelbewuste

keuze, in de beste sociale en professionele omstandigheden, welteverstaan.

Vroeg of laat zal het **coronavirus** immers verdwijnen, maar wat we eruit geleerd hebben, zal ons altijd **bijblijven**.

NEE, DIT IS GEEN RECLAME!

Energids is het informatieblad van uw distributienetbeheerder Sibelga, een niet-commerciële speler op de energiemarkt. Dit magazine bevat geen commerciële informatie. Wel neutraal advies om uw energieverbruik te verminderen en te verbeteren. Alvast veel leesplezier!

Een suggestie of opmerking over dit magazine ?

Schrijf ons: redactie@energids.be

Sibelga beschermt uw gegevens

De GDPR (General Data Protection Regulation) is een Europese reglementering die van kracht werd op 25/05/2018 en de regels inzake bescherming van persoonsgegevens bepaalt. Bij Sibelga hechten wij hier bijzonder veel belang aan.

Meer weten?

Raadpleeg ons privacybeleid op sibelga.be/nl/privacy

Lage-emissiezone voor verwarming?

Verschillende grote steden hebben al een **lage-emissiezone** waar oude, vervuilende wagens niet welkom zijn. De ATTB (Associatie voor Thermische Technieken in België) richt zich nu tot de politiek en vraagt om **hetzelfde te doen voor verouderde verwarmingsinstallaties in gebouwen**. Zeker in de winter zijn die haast net zo vervuilend als het verkeer. Volgens de ATTB zou een dergelijke maatregel de CO₂-uitstoot zo sterk verlagen dat meteen ook de Europese normen behaald worden. Bovendien zou hiermee het **energiegebruik van alle gebouwen met ruim 10 % dalen**.

Eerste hernieuwbare-energiegemeenschap in Laken

Greenbizz.energy is een **energiegemeenschap** die tot stand kwam met de hulp van Sibelga. Ze telt **20 bedrijven**, samen goed voor **943 zonnepanelen** die jaarlijks **203 MWh** produceren in Laken. Het project heeft als doel zelfverbruik te bevorderen. De groene energie die ter plaatse in korte keten geproduceerd wordt, kan partner WeSmart met toestemming van Brugel tegen een lagere prijs aan de deelnemers factureren. In de toekomst wil de energiegemeenschap verder uitbreiden naar naburige woningen en scholen.

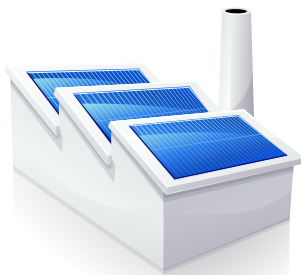
Meer info: www.greenbizz.brussels > news

Betere toegang tot water in Brussel vanaf 2022

Water is levensnoodzakelijk. Toch wordt **20,9 % van de Brusselse gezinnen** volgens de jongste barometer van de Koning Boudewijnstichting (2020) getroffen door **waterarmoede**. Zij kunnen hun waterfactuur niet meer betalen of hebben geen toegang tot voldoende water van degelijke kwaliteit.

Begin april keurde de Brusselse regering een reeks maatregelen goed die de toegang tot water moeten verbeteren. Een verbod op afsluiten, betere preventie van onbetaalde facturen en de invoering van een sociaal tarief voor water in Brussel; stuk voor stuk maatregelen die begin 2022 moeten ingaan.

42 MW

In 2020 werd een **recordaantal zonne-installaties** in gebruik genomen: in één jaar tijd kwam er zomaar eventjes 42 MW bij. Dat brengt het totale fotovoltaïsche vermogen in **Brussel nu op 172 MW**, verspreid over 8 928 installaties. De stijging is te danken aan het toenemend aantal bedrijven dat hiervoor het dak van hun gebouw gebruiken. Particulieren en overheidsdiensten deden dit ook, vaak met financiële inbreng van een derde investeerder.

het cijfer

OCMW levert maaltijden aan huis met e-bike

Het OCMW van Sint-Agatha-Berchem startte begin 2021 met **Goodfood via Goodmove**, bezorgmaaltijden geleverd met de **elektrische fiets**. Vroeger werd deze dienst uitbesteed en gebeurde alles met motorvoertuigen. Voortaan wordt het eten intern klaargemaakt in de keuken met het **GoodFood-label** van het OCMW-rusthuis, volgens hoogstaande kwaliteitscriteria.

Een gezamenlijk initiatief met **Urbike**, een bedrijf uit de sociale economie dat zich toelegt op goederenlevering per fiets. Werkzoekenden

kunnen er aan de slag als fietskoerier, een sector in volle groei. Dit project wordt deels gesubsidieerd door Leefmilieu Brussel en is uniek in België.

Een gratis luisterend oor

Na de eerste lockdown lanceerde de Federatie van Bicommunautaire Maatschappelijke Diensten (FBMD) een gratis en anoniem noodnummer. Brusselaars die het moeilijk hebben als gevolg van de gezondheidscrisis worden zo in contact gebracht met maatschappelijk werkers. Dit groene nummer is al een jaar een groot succes. Inmiddels kwamen er al ruim 3 600 oproepen, met bijna 4 600 verzoeken om hulp of informatie: een te laag inkomen om in de basisbehoeften te voorzien, voedselonzeekerheid, huisvestingsproblemen, isolement, enz.

Woont u in het Brusselse Gewest en hebt u een vraag over sociale bijstand?

Bel dan naar **0800 35 243** (ma- vr, van 9u tot 17u).

METEROPNEMING

Maandelijks doet Sibelga de ronde bij Brusselaars voor de opname van de meterstanden. **Is uw gemeente weldra aan de beurt?** Check het op deze kalender. Na de opname geeft Sibelga de exacte cijfers van uw verbruik door aan uw energieleverancier zodat die de jaarfactuur kan opstellen.

Voor een opzoeking op straatnaam of een volledig overzicht van de meteropnames, surf naar: www.sibelga.be

Opnamekalender

- ➔ **MEI 2021**
 - 1170 Watermaal-Bosvoorde
 - 1030 Schaarbeek (deel 1)
- ➔ **JUNI 2021**
 - 1200 Sint-Lambrechts-Woluwe
 - 1083 Ganshoren
 - 1150 Sint-Pieters-Woluwe
- ➔ **JULI 2021**
 - 1080 Sint-Jans-Molenbeek (deel 2)
 - 1030 Schaarbeek (deel 2)
- ➔ **AUGUSTUS 2021**
 - 1080 Sint-Jans-Molenbeek (deel 3)
 - 1040 Etterbeek
- ➔ **SEPTEMBER 2021**
 - 1050 Elsene
- ➔ **OKTOBER 2021**
 - 1130 Haren
 - 1020 Laken
 - 1120 Neder-Over-Heembeek
 - 1070 Anderlecht (deel 2)
- ➔ **NOVEMBER 2021**
 - 1180 Ukkel
- ➔ **DECEMBER 2021**
 - 1060 Sint-Gillis

De elektrische auto

Tegen 2035 worden alle voertuigen met verbrandingsmotor geweerd uit onze hoofdstad. Elektrisch rijden is dan de regel. Om dit mogelijk te maken, zal de Brusselse netbeheerder Sibelga een net met 11 000 laadpalen uitbouwen dat evenwichtig verspreid is over het hele gewest. Wij maken alvast komaf met een aantal misverstanden over de elektrische auto.

EEN ELEKTRISCHE AUTO IS DUUR JUUST

✓ De aankoopprijs ligt hoger dan bij een benzine- of dieselauto. Deze prijzen zijn de laatste jaren weliswaar gedaald, maar de batterij blijft een vrij dure technologie. Een aantal incentives, zoals bijvoorbeeld bij leasing, moeten elektrisch rijden een duwtje in de rug geven.

FOUT

✗ Een elektrische wagen gaat langer mee dan een klassieke auto, ook al hangt de levensduur van de batterij af van het gebruik. Bovendien behoudt de e-car een **betere restwaarde** dan andere auto's en is hij **goedkoop qua onderhoud**, omdat er weinig technische klusjes bij komen kijken. Geen vloeistoffen te verversen, amper stukken onderhevig aan slijtage, nauwelijks filters enz. Daarnaast is het mogelijk om tussen 2 onderhoudsbeurten veel langer te wachten.

Ook qua **verbruik** is een elektrische wagen goedkoper (3 €/100 km tegenover 7 tot 8 € voor wagens met verbrandingsmotor), zelfs als we de kosten voor de vervanging van de batterij meerekenen. Dit geldt echter NIET als u de auto oplaadt aan een halfsnelle, snelle of ultrasnelle openbare laadpaal. Die elektriciteit is niet alleen heel duur, maar het systeem is ook slecht voor de levensduur van de batterij.

De voordeligste optie voor portemonnee én milieu is een laadpaal bij u thuis (een investering vanaf € 1000) die is aangesloten op zonnepanelen.

HET ELEKTRICITEITSNET IS ER NOG NIET KLAAR VOOR FOUT

✗ Onderzoek in verschillende landen toont aan dat de invloed van elektrische auto's op het hele elektriciteitsnet beperkt zou zijn tot hooguit een paar procent. Het huidige Belgische net kan tot 1,5 miljoen e-cars voeden, wat veel meer is dan het aantal dat momenteel rondrijdt. De populariteit van elektrische auto's groeit geleidelijk, dus hebben we de tijd om het vermogen van het stroomnet te verhogen en in evenwicht te houden. Daarbij zullen de elektrische auto's zelf een grote rol spelen... Zo kunnen ze helpen om het netwerk in evenwicht te houden door enerzijds het opladen in te plannen tijdens productiepieken, en anderzijds de batterijen te gebruiken in periodes met een grote vraag.

Een doorsnee wagen staat voor 90 % van de tijd geparkeerd. De batterij van een elektrische auto zou zodoende woningen (vehicle-to-home) of het net (vehicle-to-grid) van stroom kunnen voorzien.

DE BATTERIJEN ZIJN NIET RECYCLEERBAAR FOUT

✗ Ze kunnen een tweede leven krijgen als thuisbatterij. Bovendien zijn alle onderdelen herbruikbaar, zelfs het plastic. Het enige probleem is de inzameling, want die moet volgens een strenge reglementering verlopen. Tegenwoordig worden oude loodaccu's al voor 99 % uit gerecycleerd lood gemaakt. Batterijen van elektrische auto's zullen binnenkort aan dezelfde voorwaarden moeten voldoen.

ZE HEBBEN EEN BEPERKTE AUTONOMIE JUUST

✓ Ook al blijft het vermogen van de batterijen toenemen en kan je er steeds verder mee rijden, toch moeten elektrische wagens qua autonomie nog steeds onderdoen voor verbrandingsauto's. Bergop rijden bij koud weer met een volledig opgeladen batterij verkleint het rijbereik meer dan bergaf rijden bij warme temperaturen (maar ook niet té warm!). Daarbij komen nog de beperkte laadsnelheid plus alle technische en administratieve complicaties die gepaard gaan met het opladen aan een laadpaal.

Slimme projecten om energie te besparen

Ontmoeting met Simon Reijniers van de vzw GoodPlanet Belgium. Speciaal voor Energids zet hij vier concrete acties in de kijker die een beter inzicht bieden in energie en zodoende meteen ook het verbruik doen dalen.

"Begrijpen hoe klimaat en energie in elkaar zitten, is ontzettend belangrijk", benadrukt Simon Reijniers, hoofd van het energieprogramma van GoodPlanet. "Helaas is dat niet zo evident, want het gaat om een erg wetenschappelijk en technisch onderwerp. Daarenboven doen er nog altijd veel verkeerde ideeën de ronde. Wij willen die informatie voor iedereen toegankelijk, stimulerend en ludiek maken, te beginnen bij de kinderen. Het gaat namelijk om hun toekomst. Trouwens, iedereen kan -met een klein of groot gebaar- het verschil maken voor een duurzame wereld."

GoodPlanet organiseert tal van acties, activiteiten en projecten rond voeding, klimaat, circulaire economie, water, mobiliteit, enz.

Hier alvast **4 voorbeelden** met energie als centrale thema:

1. MIJN SCHOOL, MIJN ENERGIE

De Brusselse scholen zijn erin geslaagd om hun energieverbruik met maar liefst 10 % te verminderen. En dat allemaal dankzij de leerlingen zelf! Die deden temperatuurmetingen en thermografieën in hun lokalen. De resultaten legden ze voor aan de technische verantwoordelijken. Zo werd duidelijk hoe de gebouwen beter geïso-

leerd konden worden en wanneer de verwarming echt moest aanstaan.

2. GOOD SCHOOL DIGITOOL

Een van de langer lopende projecten waarbij leerlingen hun eigen energieverbruik op een speelse manier kunnen invoeren, om na te gaan hoe dit evolueert. Inmiddels gebruiken al 500 scholen de gratis online tool goodschooldigitool.be.

3. HACKS

Zoals algemeen geweten (of misschien niet?), zijn verwarming en airco de grootste energieverslinders in huis. Het Europese project Hacks zette een online rekentool op de website topten.be. Daarmee ontdek je hoeveel je verbruikt en welke oplossing de grootste energiebesparing oplevert.

4. ENERGIEARMOEDE

Niet iedereen kan zijn verwarmingssysteem zelf kiezen of veranderen. De gemeente Sint-Joost zette samen met het OCMW een interactief energietraject op. Boordevol tips & tricks om op een andere manier energie te besparen!

EN OOK NOG DIT...

Sibelga en GoodPlanet werken samen aan een project om kinderen bewust te maken van de energietransitie. Meer daarover in een volgend nummer.

Simon Reijniers, verantwoordelijke van het energieprogramma bij GoodPlanet

Voor een GoodPlanet

GoodPlanet is een vzw die alle generaties wil aansporen om duurzaam te leven. Voor een gezonde planeet, voor iedereen, voor vandaag en morgen. Kortom, voor een GoodPlanet! Jaarlijks inspireren en motiveren de 80 medewerkers en tientallen vrijwilligers meer dan 500 000 kinderen, jongeren en volwassenen over heel België.

Meer info: www.goodplanet.be

Energiezuinig en lekker koken

Brood bakken of zelf koken in plaats van op restaurant te gaan is hip. Sommigen zijn ermee begonnen tijdens de coronacrisis, anderen vinden zelf kokkerellen gewoonweg leuk, doen het uit gezondheids-overwegingen of omdat het goedkoper is. Maar hoeveel bespaar je er nu precies mee?

Een uur in de oven op 180°C, 20 minuten pruttelen op de kookplaat, een paar minuten onder de grill op de hoogste stand: het kost allemaal energie. In vergelijking met de prijs van een traiteurgerecht, een maaltijd op restaurant en de autorit ernaartoe, bent u evenwel nog steeds goedkoper af.

GAS BLIJFT ERG VOORDELIG

Aardgas is vier keer goedkoper dan elektriciteit en geeft dus een groot financieel voordeel in de keuken. En een gasfornuis is ook betaalbaar. Voor € 170 vindt u al een kwalitatief fornuis met 4 pits van 7,4 kW. Ook een inductievuur past genoeg in ieders budget, met instapmodellen van 7,2 kW voor € 250. Als u echter meer functies wilt, loopt de prijs al snel op tot het tienvoud!

Qua verbruik scoort inductie het best: 90 % van de energie wordt doorgegeven aan de pot, tegenover 60 % bij een gasfornuis. Bovendien biedt een inductievuur meer mogelijkheden: het bereikt hogere temperaturen dan een gaskookplaat en kan een pot ook gewoon warm houden, wat op een gasvuur niet lukt.

NOG ECOLOGISCHER: VACUÛMGAREN

VacuÛmgaren is een nieuwe kookmethode die veel bijval kent. Daarbij steekt u de voeding in een plastic zakje (dat eventueel vacuÛm wordt getrokken) en laat u het afhankelijk van het product 1,5 tot 36 uur koken in een pot water van minstens 54°C. De smaak, de malsheid en de vitaminen die het oplevert, vallen nergens mee te vergelijken! Een methode die wel geduld, organisatievermogen en een vacuÛmkoker vergt.

En de werkkosten?

Om die te berekenen, vermenigvuldigt u de tijd (in uur) met het vermogen van het toestel (in kW) en het elektriciteitsstarief (in €/kWh).

 1 uur in een oven van 2,5 kW
 $2,5 \text{ kW} \times 1 \text{ u} \times 0,25 \text{ €} = \text{€ } 0,63$

 20 min op een kookplaat van 1,8 kW
 $1,8 \text{ kW} \times 0,33 \text{ u} \times 0,25 \text{ €} = \text{€ } 0,15$

 3,5 uur in een vacuÛmkoker van 1 kW
 $1 \text{ kW} \times 3,5 \text{ u} \times 0,25 \text{ €} = \text{€ } 0,88$

Dit zijn maximumcijfers. In de praktijk werken ovens, kookplaten en vacuÛmkokers maar voor een korte tijd op volle kracht. Daarna moeten ze alle drie de temperatuur gewoon op peil houden. Alles hangt dus af van de warmte-isolatie van het toestel.

Smakelijk!

Eenvoudig

In deze lijst staat het is een heerlijk zonder twijfel!

Hiervoor moet ingrediënten in

- 1 varkensg
- 1 ui
- 1 sjalot
- 2 knoflook
- 1 kruiden
- 20 g boter

*Neem het v
Leg het in
met een m*

De Brusselse straatverlichting door de jaren heen

Wie kan zich nog een leven zonder openbare verlichting voorstellen? Al van bij het prille begin bieden straatlantaarns een antwoord op allerlei noodzakelijke behoeften van de omwonenden en maken ze de buurt aangenamer. Nochtans staat de technologie voortdurend voor nieuwe uitdagingen; van veiligheid, welzijn en esthetiek tot besparing en ecologie.

Niemand herinnert het zich nog. Eens de avond gevallen, was Brussel vroeger in duisternis gehuld. Vandaag verlichten maar liefst 85 770 lichtpunten de Brusselse nacht, waarvan 18 000 alleen al voor de stad zelf. Bij de eerste pogingen om de stad te verlichten, zowat 300 jaar geleden, streefde men ernaar om de straten zichtbaarder en makkelijker herkenbaar te maken, en ze te beveiligen tegen diefstal en overvallen.

VEILIG EN ZICHTBAAR

Mettertijd raakte de stad dichter bevolkt en was er ook een toename van het autoverkeer. Dat zorgde voor extra doelstellingen: de verlichting moest de verkeersveiligheid verhogen en handelszaken een grotere zichtbaarheid geven. Om het Brusselse erfgoed in de kijker te zetten, werden ook meer en meer gevels, bruggen, monumenten en zelfs honderdjarige bomen verlicht. Stadsverlichting nam zodoende spectaculair toe onder het motto: hoe meer licht, hoe beter!

INNOVEREN OM MINDER TE VERBRUIKEN

Diezelfde doelstellingen worden vandaag de dag nog steeds nagestreefd in het belang van de Brusselaar. De laatste jaren duiken er echter andere

uitdagingen op. Hoe bijvoorbeeld verspilling vermijden, het stroomverbruik beperken, het milieu beschermen en lichthinder tegengaan? Die kan namelijk de slaap verstoren en het zicht op een heldere sterrenhemel in de weg staan.

Ware uitdagingen voor onze hoofdstad die worden aangepakt met baanbrekende projecten onder een nieuw motto: beter verlichten, minder verbruiken!

Sibelga beheert de openbare verlichting langs de gemeentewegen van het Brusselse Gewest. Onze medewerkers zijn dagelijks in de weer om de straten 's avonds voor u te verlichten. Zo geniet u van meer veiligheid en comfort!

1951: de lantaarnopsteker beëindigt zijn ronde aan de Sint-Michielskathedraal

Van kaars tot ledlamp: een hele evolutie!

Eind 17de eeuw: de straathoeken in Brussel worden verlicht met **kaarslantaarns**.

1690

De eerste **olielantaarns** verschijnen in het stadsbeeld.

1795

Brussel is de eerste stad in Europa die verlicht wordt met **gas!** De **openbare verlichting** komt in een stroomversnelling.

1825

Gasverlichting maakt plaats voor elektrische **lampen**.

1904

De straatverlichting werkt **automatisch**. Tot die tijd had de gemeente lantaarnopstekers in dienst, die de lampen overal één voor één gingen aansteken en doven.

1960

Oranje-gele lampen maken plaats voor **warmwitte exemplaren**. Die zijn efficiënter, zorgen voor een betere zichtbaarheid en vergroten het veiligheidsgevoel.

De nieuwe installaties hebben **minder krachtige, maar meer lampen**, die voor een gelijkvormiger en aangenamer licht zorgen. Deze lampen **hangen lager en zijn naar beneden gericht**.

**sinds
2010**

De **ledtechnologie** doet haar intrede met kleinere, esthetischere en spaarzamere toestellen. **Onmisbaar voor een slimme verlichting!**

Gek op een stukje geschiedenis? Bezoek dan zeker het **straatlantaarnmuseum in Laken!**

Gratis, in openlucht en bijzonder mooi na zons-
ondergang.

Op weg naar 'Intelligent Street Lighting'

Slimme verlichting is geen sciencefiction meer. Getuige daarvan de talloze innoverende projecten in Brussel. Het brengt ons alleszins weer een stapje dichterbij de Smart City van de toekomst...

GECONNECTEERDE LICHPUNTEN

Brussel krijgt dit jaar **telegecontroleerde straatverlichting**. Zogenaamde 'slimme' geconnecteerde lichtpunten kunnen informatie over hun werking versturen en ontvangen, en pannes in realtime melden. Alles gebeurt vanop afstand: het aansteken, doven en zelfs **dimmen**. Hierbij wordt de **lichtsterkte afgestemd** op het tijdstip 's avonds en 's nachts, de verkeersdrukke of het aantal voorbijgangers in een straat. Eind 2021 zou Brussel al **12 000 slimme lichtpunten** moeten tellen.

En tegen 2030 zou de hele openbare verlichting van de 19 Brusselse gemeenten geconnecteerd moeten zijn!

LICHT OP AANVRAAG

De strijd tegen verspilling gaat onverminderd verder. Gedaan met het verlichten van lege straten! Na een testfase van anderhalf jaar wacht dynamische verlichting een mooie toekomst.

Door **dimming te combineren met bewegingsmelders** kan de lichtsterkte aangepast worden aan de noden. Als er geen verkeer is, werkt deze verlichting op slechts 25% van haar vermogen. Dat wordt weliswaar 100% zodra een voorbijganger nadert. Het systeem is in de eerste plaats bedoeld voor oversteekplaatsen, maar kan worden uitgebreid naar **parken, voetpaden** en zelfs fietspaden.

Dankzij dimming kan de lichtsterkte geregeld worden op basis van passage, een vastgesteld tijdschema enz.

Straatverlichting voedt elektrische wagens

Steeds meer Brusselaars kiezen voor een elektrische of hybride auto. Vandaar het idee om laadpunten te integreren in verlichtingspalen. Een handige oplossing die weinig plaats inneemt. Zo loopt er in Sint-Pieters-Woluwe alvast een proefproject in samenwerking met Sibelga. Op termijn zullen ook andere gemeenten volgen. Als alles goed gaat, zal de Brusselse straatverlichting binnenkort veel meer doen dan enkel licht geven. Ze wordt multifunctioneel.

Betere verlichting, minder pollutie

Bij avondval en 's nachts is kunstmatige verlichting essentieel in stedelijk gebied. Helaas kan het ook schadelijk zijn voor flora en fauna, die het er sowieso al moeilijk hebben. Een goed evenwicht vinden tussen noodzakelijke verlichting en de hinder die ermee gepaard gaat, vormt een hele uitdaging.

Kunstlicht jaagt sommige dieren weg en trekt andere dan weer aan. Slaap, habitat, verplaatsingen, jaaggewoonten; stuk voor stuk worden ze erdoor beïnvloed. Zo zullen bepaalde soorten -muggen bijvoorbeeld- net welig tieren, terwijl andere dan weer dreigen uit te sterven. Dat geldt voor glimwormen, maar vooral ook voor de vleermuis. Wist je trouwens dat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, waar dit diertje kan rekenen op bescherming, niet minder dan 20 soorten telt?

MINDER LICHTVERVUILING

Sinds een paar jaar worden heel wat acties ondernomen om de impact van lichtvervuiling tegen te gaan. Wat heeft het immers voor zin om een park de hele nacht te verlichten als het er toch verlaten bij ligt? Tegenwoordig zijn er nieuwe technologieën die de sterkte, positie, periode en kleur van het licht kunnen aanpassen. Dat zorgt voor de juiste verlichting op de juiste plaats en het juiste moment!

SPECIALE VERLICHTING VOOR VLEERMUIZEN

"Een vleermuis kan op één nacht tot wel 3 000 insecten eten, waaronder ook muggen. Vleermuizen zijn dus als het ware een natuurlijke insecticide, essentieel voor het evenwicht van ons ecosysteem. Voorwaarde is wel dat ze hierin niet gehinderd worden door kunstlicht!", waarschuwt Claire Brabant, projectverantwoordelijke bij Natagora.

Om het jachtterrein van de Chiroptera (wetenschappelijke naam van de vleermuis) in Brussel te beschermen, werken Sibelga, Leefmilieu Brussel en Natagora samen.

In Natura 2000-zones zoals het Zoniënwoud, Watermaal-Bosvoorde en het Rood Klooster werd al speciale rood-oranje verlichting geplaatst. Die is voldoende zichtbaar voor het menselijke oog, maar minder verblindend voor vleermuizen.

"Mede dankzij dergelijke initiatieven doet de vleermuispopulatie het op een paar tijd heel wat beter in het Brusselse Gewest!", aldus nog Claire.

WELDRA DONKERE VERBINDINGSZONE IN JETTE

Het jachtgebied van de vleermuis is ontzettend groot. Zo leggen ze elke nacht meerdere kilometers af op zoek naar voedsel. Vandaar het idee om een donkere verbindingzone te creëren. Claire: *"Door de verlichting op hun routes gevoelig te beperken kunnen we hun verschillende jachtgebieden met elkaar verbinden."* In de gemeente Jette loopt er een dergelijk proefproject van mei tot september 2021.

GETUIGENIS

Claire Brabant,
verantwoordelijke
vleermuisprojecten
bij Natagora

WAT VERANDERT ER PRECIES?

- Er komt slimme volgverlichting op een aantal minder drukke plaatsen.
- In bepaalde zones zullen lichtkleur en -sterkte variëren naargelang het tijdstip.
- Donkere zones moeten zorgen voor schuilplaatsen voor de aanwezige fauna.
- Het licht wordt meer naar de grond gericht.

Als de testresultaten zowel voor bewoners als fauna positief blijken, wordt de verlichting in Jette in 2022 aangepast. Andere gemeenten zouden dan heel snel moeten volgen. *"Er zijn trouwens al vele aanvragen ingediend!",* besluit Claire enthousiast.

Rood-oranje verlichting langs de paden van het Rood Klooster: minder verblindend voor vleermuizen.

Niet zomaar straatverlichting

Brussel investeert voortdurend in zijn openbare verlichting. Hiermee wil de stad beter inspelen op de noden van zowel haar bewoners als flora en fauna. Straatverlichting die niet alleen energiezuinig is, maar ook extra mogelijkheden biedt om de kwaliteit van het leven in de hoofdstad gevoelig te verhogen.

3G, 4G,
IoT

SLIMME OPENBARE VERLICHTING

 **Betere opvolging
van pannes**

 **Programmeer- en
controleerbaar vanop
afstand**

 **Past zich aan aan de
noden van locatie en
tijdstip**

-20 % stroomverbruik
tegen 2035

-4 000 t CO₂/jaar goed voor
het klimaat

20 000 geconnecteerde lichtpunten
in 2023 = ¼ van de straatverlichting
langs gemeentewegen

OPENBARE VERLICHTING

4 800 000 000 kWh
per jaar

=

1 % van het stroom-
verbruik in het
Brusselse Gewest

95 %
spaarlampen
al in 2021

De 'controller'
van de lamp
zendt slechts een
paar minuten
per nacht een
signaal uit

CONTROLECENTRUM

Volg het laatste nieuws over de gemeentelijke
openbare verlichting in Brussel op sibelga.be

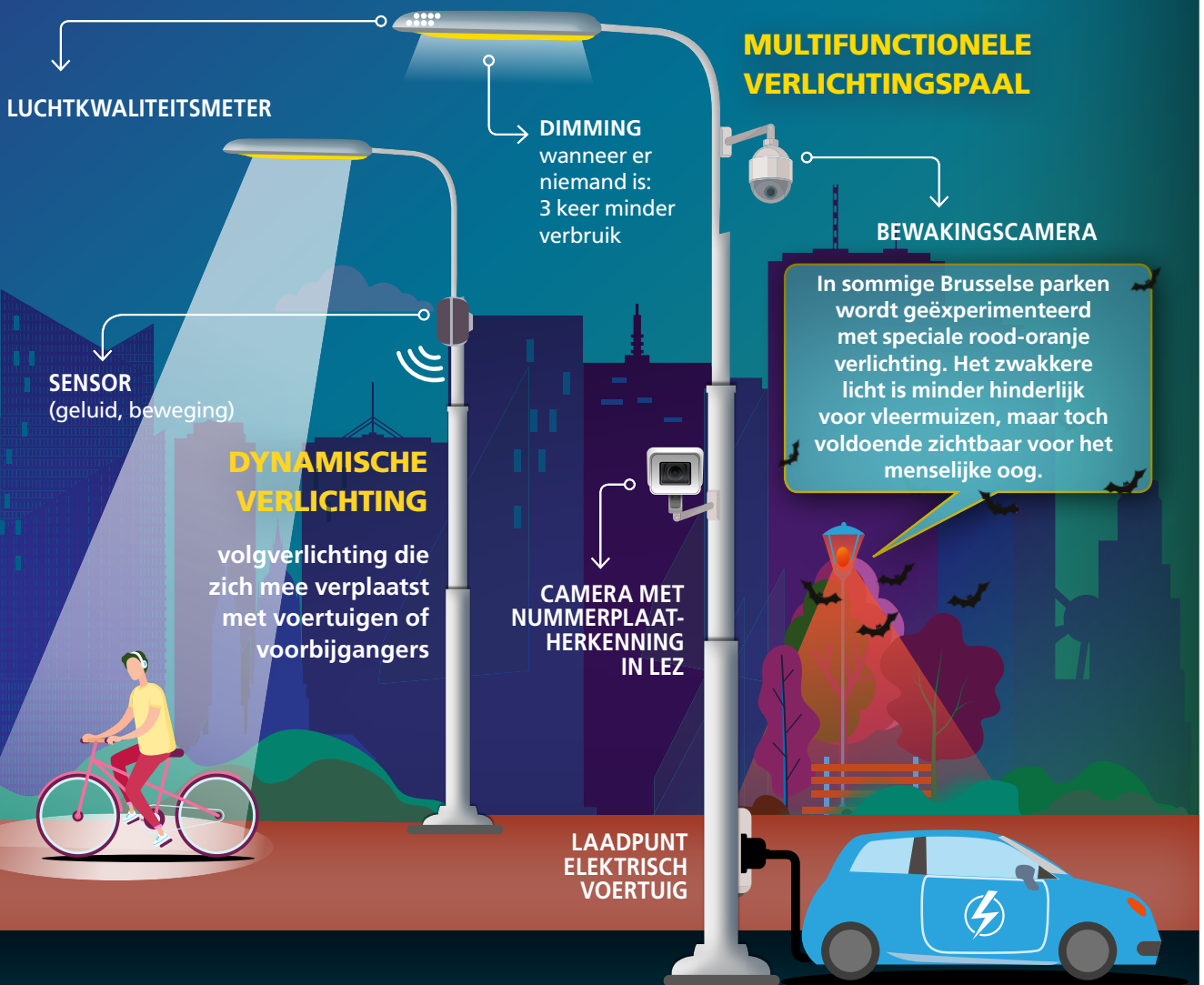

LEDVERLICHTING

Ledlampen geven een **helder wit licht** met een natuurlijke kleurweergave en schijnen gerichter. Hierdoor gaat minder licht verloren en dat zorgt voor een daling van de lichtvervuiling.

De vroegere **gele verlichting met natriumlampen** geeft de kleuren niet goed weer en is minder geconcentreerd. Ze is dus overheersender en veroorzaakt meer lichtpollutie.

Een vraag over energie?
STEL EEN VRAAG OF ZOEK EEN TERM

Vind het antwoord op: www.energids.be

Telewerk: tips voor een lagere energiefactuur

Minder verplaatsingen, maar wel meer verwarming en verlichting, meer toestellen onder stroom, internetverbindingen en online transfers. Heeft telewerken een invloed op uw energiefactuur?

Telewerken zit in de lift, zoveel is duidelijk. Uit onderzoek blijkt overigens dat heel wat Belgen dit zelfs in postcorona-tijden deels willen blijven doen. Als thuiswerken de gewoonte wordt, valt daarrond nog heel wat te organiseren. Denk maar aan allerlei praktische regelingen (contracten, verzekeringen, lokalen, ergonomie, meubilair, informatica, rustige omgeving, enz.). In dit artikel focussen we op onze specialiteit: energie.

Internet vervuult

Het internetgebruik van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest (1,223 miljoen inwoners) is jaarlijks goed voor maar liefst **18 785 ton CO₂**. De miljoenen informaticaservers die overal voor ons draaien, zijn verantwoordelijk voor nagenoeg 10 % van het wereldwijde elektriciteitsverbruik!

Kleine handelingen kunnen die impact verlagen:

- controleer wat in **slaapstand** staat: schermen, laders, maar ook apps op uw smartphone of muziek die u streamt;
- kies zo mogelijk voor een **eenvoudig telefoontje** in plaats van een videocall;
- **print zo weinig mogelijk** en werk op een **laptop** in plaats van op een desktop die meer energie verslindt;
- stel uw scherm zo in dat het **uitvalt na 5 minuten** inactiviteit.

Verwarming: € 11 tot € 20 meer per maand

Zoveel extra kosten moet u rekenen wanneer u telewerkt. Maar ook daar bestaan er manieren om uw **verbruik te verminderen**:

- **verlucht 15 minuten lang** voor u begint te werken: minder vochtige lucht is makkelijker op te warmen.
- **verlaag de temperatuur** van de thermostaat tot 20 of zelfs 19°C en **trek een trui aan**: het is niet alleen gezonder, maar maakt u ook alerter.
- zet de **thermostaatkraan in uw thuishokantoor volledig open** en in de woonkamer op 2.

Bespaartip voor de **verlichting**: maak zoveel mogelijk gebruik van het daglicht en voorzie zo nodig ledlampen;

Online shoppen is handig, maar **kies liever voor korte ketens en winkels in uw buurt**. Dat vergt minder energie voor het transport en u steunt de lokale winkeliers.

Nog meer tips op:

> www.energids.be

zoekterm: CO₂ Internet

Waarom heeft iedereen het over waterstof?

Waterstof (H₂) is een koolstofvrij gas waaruit na verbranding zuiver water ontstaat. Velen zien er de mirakeloplossing in voor de productie van schone energie. Het zou meteen ook het probleem van de klimaatverandering aanpakken. Zo eenvoudig is het echter niet.

Hernieuwbare energie en waterstof worden in discussies vaak in een adem genoemd. De productie van H₂ is nochtans niet oneindig en dus kan je het bezwaarlijk een hernieuwbare energiebron noemen. Maar ook geen fossiele, vermits er nergens waterstofbronnen als dusdanig bestaan.

Integendeel, de aanmaak van waterstof vergt een andere energiebron:

- ofwel een **fossiele**: aardgas kan worden omgezet in waterstof;
- ofwel een **hernieuwbare**: groene elektriciteit (van hernieuwbare oorsprong) kan water omzetten in waterstof en zuurstof.

OPSLAG EN OMZETTING

Waterstof is vooral interessant om energie op te slaan.

Te veel wind of te veel zon? En niemand om al die gratis elektriciteit die uit de lucht valt, op het juiste moment te verbruiken? Geen nood, dan gebruiken we die stroom om uit water waterstof te produceren.

Vervolgens kunnen we:

- H₂ injecteren in aardgasleidingen en het normaal verbranden. Die oplossing ligt nog ter studie;
- H₂ tanken in voertuigen met een waterstofmotor of een brandstofaccu.

Die zet de H₂ opnieuw om in water en voorziet de elektrische motor van het voertuig van stroom.

Kortom, waterstof kan elektrische energie omzetten in gasvorm, en dat maakt het dus net zo speciaal. Bovendien biedt het een tweede groot voordeel. Elektriciteit opslaan met waterstof is namelijk veel makkelijker dan met een accu.

VERLIEZEN

De omzetting van waterstof gaat evenwel gepaard met aanzienlijke verliezen. Bovendien is de gasmolecule zo klein dat ze zelfs door stalen tanks weet te ontsnappen. Het goedje plaatst ingenieurs dus voor een aantal technische uitdagingen.

Maar dat kan het enthousiasme niet temperen! Zo werkt Europa momenteel aan een leidingennet om alle lidstaten te

bevoorraden. In België gaan vijf nieuwe H₂-tankstations open. En het aantal lopende projecten is nauwelijks bij te houden.

OOK SIBELGA GAAT ERVOOR

Binnen de Europese alliantie voor schone waterstof werkt Sibelga, de Brusselse netbeheerder, aan allerhande projecten voor de bevoorrading van stedelijke warmtenetten, warmte-krachtkoppeling en het mengen van waterstof en aardgas.

Meer weten?

Surf naar
www.energids.be

Zoek op:
waterstof en energietransitie

De juiste energieprijs

Maak zeker gebruik van uw recht om minder te betalen voor gas en elektriciteit. Door de pandemie zijn de prijzen immers flink gedaald. Vergelijk contracten en leveranciers, en sluit een nieuw interessanter contract af met uw huidige leverancier. En waarom niet van leverancier veranderen? Dat kan op elk moment en kost u niets!

Hoe kiezen? Begin met de CREG prijsvergelijker: www.creg.be/nl/cregscan

DE ENERGIEQUIZ

Waar vind ik mijn EAN-code?
Antwoord hieronder

- Op Google ?
- Op mijn meter?
- Op mijn energiefactuur?
- Op mijn telefoonrekening?

Waarvoor dient de EAN-code?

Deze cijfercombinatie identificeert een voorwerp volgens het 'European Article Numbering'-systeem. Zo worden leveringspunten voor gas of elektriciteit aangeduid met codes van 18 cijfers. In Brussel beginnen ze allemaal met 5414489. De EAN-code is gekoppeld aan de plaats waar de energie wordt verbruikt, en niet aan de persoon. Gebruikt u zowel elektriciteit als aardgas? Dan hebt u dus zeker twee EAN-codes.

Een vraag over energie?
STEL EEN VRAAG OF ZOEK EEN ENERGIETERM

Zoek EAN op www.energids.be

Antwoord: U vindt uw EAN-code op uw energiefactuur, op www.sibelga.be > Snel naar > EAN-code of door naar Sibelga te bellen.

Energiepremies voor professionelen

Het totaalbudget voor energiepremies is in 2021 verhoogd. In sommige gevallen hebben professionelen recht op de hoogste bedragen, net als particulieren van categorie C.

Een mede-eigendom met een ondernemingsnummer?
Een rechtspersoon die een huurcontract heeft gesloten met een Sociaal Verhuurkantoor? Een collectieve dienstverlening?

Neem zeker een kijkje op: leefmilieu.brussels/news
(artikel van 12/1/2021)

energiefactuur

€ Wat te doen bij betalingsmoeilijkheden?

Bent u huishoudelijke klant? Kampt u met financiële problemen en heeft uw leverancier u een ingebrekestelling gestuurd? Laat het probleem dan niet verergeren en vraag meteen het statuut van beschermde klant aan bij uw OCMW. Als u voldoet aan de voorwaarden, wordt het contract met uw commerciële leverancier geschorst. Sibelga zal u dan als sociaal leverancier gas en elektriciteit aanleveren. De sociale tarieven worden voortaan vastgelegd voor 3 maanden (zie hieronder).

Dit zijn de toegepaste sociale tarieven:

	Electriciteitsprijs excl. 21% btw	Gasprijs excl. 21% btw
Normaal tarief	0,1624 €/kWh	0,0194 €/kWh
Tweevoudig uurtarief dag	0,1678 €/kWh	
Tweevoudig uurtarief nacht	0,1356 €/kWh	
Tarief 'uitsluitend nacht'	0,0995 €/kWh	

→ voor meer informatie, contacteer de FOD Economie op 0800 120 33
→ afspraak op <http://soctar.belgium.be>

Tarieven geldig van 1 april tot 30 juni 2021, exclusief federale bijdrage en extra taksen ter uitvoering van het ministerieel besluit van 28/03/19.